

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendentura)
Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr. 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr. 30197 z podaniem tytułu wpłaty.
Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł. 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNİK Nr. 7.

Poz. 20 — Okólnik Nr. 7 z dnia 8 lutego 1938 roku o zmianie wyznania w rejestrach mieszkańców. (AC. 52-5-1). Str. 62

III. PISMA OKÓLNE.

21 — Pismo z dnia 31 stycznia 1938 roku o zjazdach starostów. (GL. 6d-1-50). „ 64
22 — Decyzja z dnia 31 stycznia 1938 roku o stroju „Towarzystwa Służebnic Miłości Bożej”. (AP. 3-129) „ 64
23 — Decyzja z dnia 7 lutego 1938 roku o odznace „Związku Osadników” (AP. 3-196) „ 64

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 4—7.

Rozporządzenie Ministrów Opleki Społecznej i Skarbu z dnia 4 stycznia 1938 roku wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 lipca 1937 roku o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego „ 65
Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1937 roku o znakach wojska i marynarki wojennej. „ 70
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1938 roku o ustaleniu właściwości terytorialnej i siedzib izb skarbowych „ 72
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 stycznia 1938 roku o wprowadzeniu w życie na pewnych obszarach Państwa niektórych przepisów ustawy o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec „ 72

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 24 — 28.

III. INNE WYDAWNICTWA.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 5 października 1937 roku w sprawie egzekucji i ulg w związku z klęskami żywiołowymi (D. V. 9945/1/37). „ 74
Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 30 listopada 1937 roku wyjaśniający zakres kompetencji urzędów skarbowych w sprawach umorzeń z powodu klęsk żywiołowych podatku gruntowego dla uczestników podatkowych jednostek zbiorowych (Dz. V. 29644/3/37). „ 75
Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 31 grudnia 1937 roku w sprawie odroczenia terminu zaświadczenia ksiąg gospodarczych właścicieli nieruchomości budynkowych (D. V. 13032/1/37) „ 75

IV. ORZECZNICTWO.

Przedruki ze „Zbioru Wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego” dział A. rocznik XV. rok 1937. „ 75

A.

II. Okólnik

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

20.

OKÓLNİK Nr. 7

z dnia 8 lutego 1938 r.

o zmianie wyznania w rejestrach mieszkańców.

(Nr. AC. 52-5-1).

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m.
st. Warszawę i Starostów.*

W świetle rozporządzeń o ewidencji i kontroli ruchu ludności wszelkie zmiany w życiu (lub w stanie) obywatela, dotyczące danych zawartych w rejestrze mieszkańców, powinny być zgłaszane do gminnych biur ewidencji ludności.

Dotyczy to zarówno zmian w stanie rodzinnym i cywilnym obywateli, jak i zmiany obywatelstwa, wyznania i t. p.

W szczególności jeżeli chodzi o zmianę wyznania obowiązek ten jest oparty na postanowieniach art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) o ewidencji i kontroli ruchu ludności, § 12 ust. 7 i § 37 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 489) i § 58 instrukcji Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 listopada 1930 r. o prowadzeniu rejestru mieszkańców i ciąży nie tylko na zainteresowanych obywatelach, lecz i na odpowiednich urzędnikach stanu cywilnego.

W ramach postanowień obowiązujących na obszarze Rzeczypospolitej kodeksów cywilnych oraz rozporządzeń i okólników z zakresu rejestracji stanu cywilnego zmiana wyznania powinna być nadto rejestrowana w następujący sposób:

1. na obszarze województw środkowych i wschodnich rejestrację zmiany wyznania prowadzą powiatowe władze administracji ogólnej stosownie do okólnika Nr 428 z dnia 11 stycznia 1921 r., wydanego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i z Ministrem Sprawiedliwości (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1638, poz. 4), przy czym po dokonaniu tej rejestracji władze te są obowiązane powiadomić o zaszyłym fakcie właściwą gminę (biuro ewidencji ludności), jak i urzędnika stanu cywilnego tego wyznania, z którego dany obywatel wystąpił;

2. na obszarze województw południowych stosownie do art. 6 ustawy z dnia 25 maja 1868 r. (Dz. P. P. Nr 49) oraz § 1 rozporządzenia wykonawczego Ministra Wyznań i Oświaty z dnia 18 stycznia 1869 r. (Dz. P. P. Nr 13) zmiana wyznania winna być zgłoszona przed powiatową władzą administracji ogólnej, która — po doko-

naniu rejestracji — powiadomi o zaszyłym fakcie przełożonego lub duszpasterza opuszczonego kościoła albo stowarzyszenia religijnego niezależnie od zawiadomienia właściwego ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia urzędnika stanu cywilnego, a nadto — w myśl przytoczonego w punkcie I okólnika Nr 428 — gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania interesowanego;

3. na obszarze województw zachodnich w myśl postanowień ustawy z dnia 14 maja 1873 r. rejestracja zmiany wyznania dokonywana jest przez sądy grodzkie miejsca zamieszkania interesowanego, przy czym sądy te obowiązane są — po protokolarnym przyjęciu zgłoszenia zmiany wyznania — przesłać odpis sporządzonego protokołu zarządowi gminy kościelnej opuszczonego przez daną osobę wyznania. Jedynie zatem na tym obszarze urząd rejestrujący zmianę wyznania nie jest obowiązany zawiadamiać o zaszyłym fakcie właściwego biura ewidencji ludności, celem wciągnięcia tej zmiany do rejestru mieszkańców; to też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podejmie u właściwych władz starania o usunięcie tego braku.

Jak wynika z powyższego zarówno przepisy o ewidencji i kontroli ruchu ludności, jak i przepisy z zakresu prawa o aktach stanu cywilnego wymagają dokonywania rejestracji zmiany wyznania, która w rezultacie koncentruje się w gminnych rejestrach mieszkańców.

Ponieważ zagadnienie to jest przedmiotem szczególnego zainteresowania władz naczelných, przeto dla zebrania i właściwego wykorzystania odnośnego materiału Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza co następuje:

1. powiatowe władze administracji ogólnej na obszarze województw centralnych, wschodnich i południowych winny przestrzegać ściśle postanowień cytowanego wyżej okólnika Nr 428 co do powiadamiania gminy miejsca zamieszkania interesowanej osoby o zgłoszonej przez nią zmianie wyznania niezwłocznie po przyjęciu takiego zgłoszenia;

2. niezależnie od powyższego gminne biura (referaty) ewidencji ludności na całym obszarze Rzeczypospolitej wzmogą w granicach swoich możliwości nadzór nad dopełnianiem przez obywateli opartego na przytoczonych na wstępie przepisach obowiązku zgłaszania (meldowania) w gminie zmiany wyznania; Ministerstwo przypomina przy tym, iż w myśl postanowień art. 25 powołanego już rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. w brzmieniu ustawy z dnia 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 390) niedopełnienie tego obowiązku zostało zagrożone sankcją karną, o czym przy sposobności należy ludności przypominać;

3. gminne biura ewidencji ludności założą niezwłocznie specjalną statystykę osób zmieniających wyznanie, obejmującą wszystkie przypadki zmiany wyznania, jakie zaszyły od 1 stycznia 1938 r. i jakie zajdą w przyszłości; w gminach prowadzących rejestr mieszkańców w formie księgi może być statystyka tych osób pro-

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

21.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 31 stycznia 1938 r.

o zjazdach starostów.

(Nr GL. 6d-1-50)

Do

P. P. Wojewodów

Z nadsyłanych przez P. P. Wojewodów za-
wiadomień o zjazdach starostów Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych zauważyło, że ustalone
programy zjazdów częstokroć nie odpowiadają
zasadom przyjętym w okólniku Nr 204 z dnia
29 października 1928 r. (Zb. Zarz. Min. Spraw
Wewn. cz. II, str. 1676).

W szczególności: 1) nie oznaczają rodzaju
zjazdów (normalny, doraźny), 2) nie określają
czasu przeznaczzonego na część referatowo-
dyskusyjną, 3) zawiadomienia o terminach i pro-
gramach zjazdów rozsyłane są zbyt późno, utrud-
niając Ministerstwu Spraw Wewnętrznych zaję-
cia stanowiska odnośnie do programu ewent.
delegowanie na zjazd przedstawicieli.

Powołując się na zarządzenie zakomuniko-
wane P. P. Wojewodom zacytowanym okólni-
kiem, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi
o ścisłe przestrzeganie wytycznych zawartych
w tym okólniku.

(—) Hausner

DYREKTOR GABINETU MINISTRA

22.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia
2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455)

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 24 stycznia   Nr 4   Rok 1938

Poz. 23. Ustawa z dnia 11 stycznia 1938 r.
o ratyfikacji porozumienia między Polską a Nor-
wegią w formie not, wymienionych w Warsza-
wie dnia 18 czerwca 1937 r. w sprawie clen-
ia serów pochodzenia norweskiego.

Poz. 24. Ustawa z dnia 11 stycznia 1938 r.
o ratyfikacji porozumienia między Polską a Fin-

i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r.
(Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 534) odmawiam „To-
warzystwu Służebnic Miłości Bożej” w Chyrowie
udzielenia pozwolenia na ustanowienie i używa-
nie stroju według załączonego wzoru ¹⁾).

Decyzja niniejsza, jako pozostawiona całko-
wicie swobodnej ocenie władzy, nie wymaga
uzasadnienia zgodnie z art. 75 ust. 3 rozporzą-
dzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia
22 marca 1928 r. o postępowaniu administra-
cyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341).

Decyzja niniejsza jest ostateczna w admi-
nistracyjnym toku instancyj.

(Warszawa, dn. 31 stycznia 1938 r. Nr AP 3-129)

Za MINISTRA

(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

23.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia
2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. nr 72,
poz. 455) i § 4 rozporządzenia z dnia 15 listo-
pada 1935 r. (Dz. U. R. P. nr 86, poz. 534)
udzielaam Związkowi Osadników (Warszawa, ul.
Wrońskiego 1) pozwolenia na ustanowienie
i używanie odznaki według załączonego wzo-
ru ¹⁾ zgodnie z regulaminem tejże odznaki, sta-
nowiącym nierozłączną część niniejszego po-
zwolenia.

Za odznaki Zarząd pobierać może od
członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosz-
tów, nie więcej jednak niż 5 zł 75 gr.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia oso-
bom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dn. 7 lutego 1938 r. nr AP. 3—196)

ZA MINISTRA

(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU¹⁾ Nie przedrukowano.

landią w formie not, wymienionych w Warszawie
dnia 17 lipca 1937 r. o cleniu serów pochodzenia
finlandzkiego.

Poz. 25. Ustawa z dnia 11 stycznia 1938 r.
o ratyfikacji protokołu celnego z dnia 2 września
1937 r. między Rzeczpospolitą Polską a Króle-
stwem Afganistanu.

Poz. 26. Rozporządzenie Ministra Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24
grudnia 1937 r. o kwalifikacjach zawodowych
nauczycieli religii rzymskokatolickiej w szkołach
powszechnych.

Poz. 27. Rozporządzenie Ministrów Opieki Społecznej i Skarbu z dnia 4 stycznia 1938 r. wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 14 ust. (2) i (5) oraz art. 18 ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464) zarządza się co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. (1) Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły oraz określenie „ustawa“, użyte bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464).

(2) Powołane w rozporządzeniu niniejszym paragrafy oraz określenie „rozporządzenie“, użyte bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do rozporządzenia niniejszego.

(3) Określenie „uczestnik walk o niepodległość“ oznacza każdą spośród osób, o których mowa w art. 2.

(4) Określenie „osoba odznaczona“ oznacza osobę odznaczoną Krzyżem Niepodległości z Mieczami lub Krzyżem Niepodległości.

(5) Określenie „zakład pracy“ oznacza każdą instytucję, przedsiębiorstwo, zakład (pracodawcę), na których w myśl art. 3 ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość.

II. Zatrudnienie.

§ 2. (1) Uczestnik walk o niepodległość, poszukujący pracy i zdolny do niej, powinien zarejestrować się we właściwej ze względu na miejsce zamieszkania publicznej instytucji pośrednictwa pracy.

(2) Uważa się, że uczestnik walk o niepodległość jest zdolny do pracy, jeżeli nie ukończył 65 lat i utracił nie więcej niż 66 $\frac{2}{3}$ % zdolności do zarobkowania.

(3) O stopniu utraty zdolności do zarobkowania orzeka lekarz urzędowy.

§ 3. Każdy zakład pracy, na którym ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość, obowiązany jest w terminie dni 30 od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego lub od dnia uruchomienia zakładu pracy przesłać właściwej publicznej instytucji pośrednictwa pracy wykaz, zawierający dane następujące:

1) liczby pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w zakładzie pracy;

2) imienny spis uczestników walk o niepodległość zatrudnionych w zakładzie pracy z podaniem podstawy zaliczenia do kategorii tych uczestników, — z wyjątkiem uczestników walk o niepodległość, którzy są zatrudnieni na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidzkim;

3) liczbę miejsc podlegających jeszcze obsadzeniu przez uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)).

§ 4. Każdy zakład pracy obowiązany jest zawiadomić właściwą publiczną instytucję pośrednictwa pracy o następujących okolicznościach w ciągu dni 30 od dnia powstania tych okoliczności, a mianowicie:

1) o zakończeniu stosunku pracy bądź stosunku służbowego z uczestnikiem walk o niepodległość;

2) o takim zwiększeniu liczby zatrudnionych pracowników umysłowych i fizycznych, które powoduje obowiązek zatrudnienia stosunkowo większej liczby uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)).

§ 5. Za podstawę obliczenia liczby uczestników walk o niepodległość, którzy powinni być zatrudnieni w zakładzie pracy (art. 3 ust. (1)), przyjmuje się ogólną liczbę pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy łącznie ze wszystkimi oddziałami należącymi do tego zakładu.

§ 6. (1) Jeżeli zakład pracy zatrudnia pracowników umysłowych i fizycznych, obowiązany jest na każdych 33 pracowników umysłowych przyjąć co najmniej jednego pracownika umysłowego, a na każdych 33 pracowników fizycznych — co najmniej jednego pracownika fizycznego spośród uczestników walk o niepodległość.

(2) W przypadku, gdy podziału, o którym mowa w ust. (1), nie da się dokonać, a liczba pracowników umysłowych i fizycznych wynosi co najmniej 33 lub gdy taka liczba pracowników pozostała po dokonaniu podziału, — o obowiązku zatrudnienia przez zakład pracy pracownika umysłowego lub fizycznego spośród uczestników walk o niepodległość decyduje właściwa publiczna instytucja pośrednictwa pracy, mając na względzie liczbę pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w tym zakładzie pracy oraz liczbę pracowników umysłowych i fizycznych spośród zarejestrowanych uczestników walk o niepodległość pozostających bez pracy.

§ 7. (1) Publiczna instytucja pośrednictwa pracy, po otrzymaniu wykazu miejsc, które podlegają obsadzeniu przez uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)), kieruje do zakładu pracy odpowiednią liczbę zarejestrowanych uczestników walk o niepodległość.

(2) Zakład pracy obowiązany jest zatrudnić odpowiednią liczbę uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)), skierowanych przez publiczną instytucję pośrednictwa pracy, w ciągu dni 14 od dnia skierowania i zawiadomić o tym publiczną instytucję pośrednictwa pracy w ciągu dni 14 od dnia zatrudnienia.

§ 8. (1) Rodzaj pracy poruczonej uczestnikowi walk o niepodległość powinien odpowiadać jego przynależności do kategorii pracowników umysłowych lub fizycznych, jak również jego zdolnościom fizycznym.

(2) Wynagrodzenie za pracę uczestnika walk o niepodległość nie może być niższe, niż wynagrodzenie innych osób spełniających takie same lub podobne czynności i zatrudnionych w tym samym zakładzie pracy.

§ 9. Właściwą publiczną instytucją pośrednictwa pracy dla zakładu pracy, na którym ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość, jest wojewódzkie biuro Funduszu Pracy, na którego terenie działania znajduje się główny zarząd tego zakładu.

§ 10. (1) Nad wykonaniem art. 2 ust. (1) czuwa Minister Opieki Społecznej.

(2) Kontrolę nad wykonywaniem zgodnie z §§ 2 — 8 obowiązku zatrudnienia uczestników walk o niepodległość przez zakład pracy sprawuje wojewódzkie biuro Funduszu Pracy.

III. Zaopatrzenie pieniężne.

§ 11. Sierotami w rozumieniu art. 5 ust. (1) lit. b) są:

- 1) dzieci ślubne (prawe), choćby zrodzone z małżeństwa unieważnionego,
- 2) dzieci uprawnione (legitymowane),
- 3) dzieci przysposobione (przybrane),
- 4) dzieci nieślubne po matce, — oraz
- 5) dzieci nieślubne po ojcu, jeżeli zostały przez niego uznane, albo jeżeli obowiązek dawania im alimentów opierał się na wyroku sądowym.

§ 12. Rodzicom zmarłej osoby odznaczonej służy zaopatrzenie tylko w przypadku, gdy osoba zmarła była ich dzieckiem ślubnym (prawym), lub uprawnionym (legitymowanym), matce zaś służy zaopatrzenie ponadto po dziecku nieślubnym.

§ 13. Wdowie, sierotom lub rodzicom, pozostającym po osobie odznaczonej, służy zaopatrzenie również wówczas, gdy osoba ta zmarła przed przyznaniem jej zaopatrzenia.

§ 14. Za rodzinę w rozumieniu art. 5 ust. (2) uważa się żonę oraz dzieci wymienione w § 11, jeżeli żona i dzieci pozostają na utrzymaniu osoby ubiegającej się o zaopatrzenie.

§ 15. (1) Za dochód, o którym mowa w art. 5 ust. (2), uważa się dochód w rozumieniu ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6), bez względu na to, czy podlega temu podatkowi, czy też jest od niego wolny.

(2) Przy stosowaniu ust. (1) bierze się pod uwagę:

- 1) przy dochodzie ze źródeł wyszczególnionych w dziale I ustawy o państwowym podatku dochodowym — przeciętny dochód miesięczny;
- 2) przy dochodzie ze źródeł wyszczególnionych w dziale II — faktyczny dochód miesięczny;

(3) Przy ustalaniu minimum egzystencji w rozumieniu art. 5 ust. (2) bierze się pod uwagę dochód w chwili ubiegania się o przyznanie lub o wznowienie wypłaty zaopatrzenia.

§ 16. Przy klasyfikacji gruntów (art. 5 ust. (3)) stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w postępowaniu w sprawach zaopatrzeń inwalidzkich.

§ 17. (1) Osoba odznaczona, ubiegająca się o zaopatrzenie, powinna wnieść podanie do Ministerstwa Skarbu, dołączając do podania:

1) oryginał lub odpis dowodu nadania jej Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości,

2) świadectwo urodzenia,

3) oświadczenie własne o wysokości ostatnio otrzymywanego dochodu miesięcznego z dokładnym oznaczeniem wszelkich jego źródeł,

4) zaświadczenie stwierdzające ostatnią miejscowość, będącą miejscem jej zamieszkania, oraz okres czasu tego zamieszkania.

(2) Osoba ubiegająca się o zaopatrzenie, która nie przekroczyła 55 lat, powinna w podaniu powołać się na utratę zdolności do pracy zarobkowej.

§ 18. (1) W przypadku przewidzianym w § 17 ust. (2) osoba ubiegająca się o zaopatrzenie zostaje poddana z urzędu badaniu przez komisję lekarską II instancji dla funkcjonariuszów państwowych, celem stwierdzenia, w jakim stopniu utraciła zdolność do pracy zarobkowej. Zbadanie przez komisję lekarską zarządza wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o zaopatrzenie.

(2) Ponowne badanie może nastąpić na wniosek osoby ubiegającej się o zaopatrzenie nie wcześniej aniżeli po upływie roku od daty poprzedniego orzeczenia. W wyjątkowych przypadkach Minister Skarbu może zezwolić na zbadanie osoby ubiegającej się o zaopatrzenie przed upływem tego okresu.

(3) Komisje lekarskie przy ocenie utraty zdolności do zarabkowania kierują się normami obowiązującymi dla funkcjonariuszów państwowych.

§ 19. (1) Wdowa, sieroty lub rodzice, ubiegający się o zaopatrzenie po zmarłej osobie odznaczonej, powinni, oprócz dowodów wymienionych w § 17 ust. (1) pkt 1), 3) i 4), dołączyć do podania:

1) świadectwo śmierci osoby, po której ubiegają się o zaopatrzenie, — oraz

2) świadectwa urodzeń osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie.

(2) Wdowa dołącza ponadto świadectwo małżeństwa oraz oświadczenie własne o tym, że małżeństwo jej ze zmarłym nie zostało sądownie rozdzielone, w przypadku zaś sądowego rozdzielenia tego małżeństwa — wypis prawomocnego wyroku sądowego lub umowę, zobowiązującą męża do dawania żonie alimentów.

(3) Jeżeli wdowa ubiega się również o zaopatrzenie sierocie dla swych dzieci — powinna

dołączyć oświadczenie, że dzieci te pozostają pod jej opieką i że opieka ta nie została jej odjęta.

(4) Przy ubieganiu się o zaopatrzenie dla sieroty, która ukończyła 18 lat, należy dołączyć zaświadczenie właściwej uczelni lub zakładu, stwierdzające, że sierota uczęszcza do tej uczelni lub zakładu, bądź zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, stwierdzające okoliczność, że sierota pobiera naukę zawodu poza szkołą, bądź wreszcie zaświadczenie lekarza urzędowego o tym, że sierota wskutek ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby nie może zarabiać na swoje utrzymanie.

(5) Ubiegający się o zaopatrzenie rodzice powinni dołączyć oświadczenie, że zmarły nie zawierał związku małżeńskiego, lub też że nie pozostawił wdowy ani dzieci.

(6) Jeżeli osobie odznaczonej zaopatrzenie zostało przyznane za życia — pozostałe po tej osobie wdowa, sieroty lub rodzice nie mają obowiązku dołączania do swych podań dowodów, które znajdują się już w aktach administracyjnych.

§ 20. Ubiegający się o przyznanie dodatku rodzinnego na żonę (art. 6 ust. (2)) powinien złożyć świadectwo ślubu i oświadczenie, że małżeństwo nie zostało sądownie rozdzielone; w przypadku jednak, gdy małżeństwo zostało sądownie rozdzielone z obowiązkiem dawania żonie alimentów — należy złożyć wypis prawomocnego wyroku sądowego lub umowę, ustalającą ten obowiązek.

§ 21. Ubiegający się o przyznanie dodatku rodzinnego na dzieci (art. 6 ust. (2)) powinien złożyć:

1) świadectwa urodzenia dzieci, na które ma być przyznany dodatek, i dowody uprawnienia dzieci uprawnionych (legitymowanych), albo też wyrok sądowy, nakładający obowiązek utrzymania dziecka;

2) zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej:

a) że dziecko nie posiada własnych środków utrzymania, wystarczających na pokrycie koniecznych potrzeb życiowych jednej osoby w danej miejscowości, — oraz

b) że dzieci, znajdujące się w wieku, w którym dopuszczalne jest zawarcie związku małżeńskiego, są stanu wolnego.

§ 22. (1) Prawo do pobierania dodatku rodzinnego na dziecko powyżej lat 18 przedłuża się do ukończenia przez nie 24 lat w razie:

1) gdy dziecko uczęszcza do państwowej lub publicznej szkoły ogólnokształcącej albo zawodowej bądź artystycznej, a okoliczność ta będzie stwierdzona z początkiem i w połowie roku szkolnego zaświadczeniem szkoły, albo

2) gdy lekarz urzędowy stwierdzi, że dziecko z powodu ułomności fizycznej, umysłowej,

albo nieuleczalnej choroby nie może zarabiać na swe utrzymanie.

(2) Na równi z państwową lub publiczną szkołą traktuje się szkołę prywatną z uprawnieniami szkół państwowych.

(3) Gdy dziecko pobiera naukę zawodu poza szkołą — okoliczność ta powinna być stwierdzona zaświadczeniem właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 23. (1) Przez zaopatrzenie, otrzymywane na podstawie innego tytułu ze Skarbu Państwa, z funduszków samorządu, z przedsiębiorstwa, z zakładu albo z instytucji państwowej lub samorządowej (art. 8 ust. (1), rozumie się zaopatrzenie zasadnicze wraz ze wszystkimi dodatkami wypłacanymi periodycznie oraz wynagrodzeniem w naturze, otrzymywane brutto, bez żadnych potrąceń. Wartość wynagrodzenia w naturze ustala się według zasad obowiązujących dla wymiaru podatku dochodowego.

(2) Przyznanie zaopatrzenia do wysokości przewidzianej w art. 8 ust. (2) następuje na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 24. (1) Komisja Kwalifikacyjna (art. 9) obraduje według wewnętrznego regulaminu, uchwalonego przez Komisję a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

(2) Członkowie Komisji Kwalifikacyjnej, wezwani przez przewodniczącego na posiedzenie, otrzymują zwrot kosztów przejazdu, tudzież — przez czas obrad Komisji — diety w wysokości i na zasadach określonych przez Ministra Skarbu.

§ 25. Osoba, której Minister Skarbu na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej przyznaje zaopatrzenie, otrzymuje pisemną decyzję o przyznaniu zaopatrzenia ze wskazaniem izby skarbowej, która zarządzi wypłatę zaopatrzenia.

§ 26. (1) Zaopatrzenie płatne jest miesięcznie z góry.

(2) Wypłatę zaopatrzenia wstrzymuje się z końcem tego miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wydarzenie, pociągające za sobą zawieszenie lub wygaśnięcie prawa do zaopatrzenia (art. 11 i 12).

(3) Wypłatę zaopatrzenia wznowia się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po ustaniu przyczyny zawieszenia prawa do zaopatrzenia.

(4) Przepisy ust. (2) i (3) stosuje się odpowiednio do wypłaty dodatku rodzinnego (art. 6 ust. (2)).

§ 27. W razie wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia z powodu zawarcia przez wdowę lub sierotę związku małżeńskiego (art. 12 lit. b) i d)), — rozwiązanie zawartego małżeństwa przez śmierć małżonka lub przez rozwód nie powoduje odzyskania prawa do zaopatrzenia.

§ 28. Obowiązek zawiadomienia izby skarbowej, zarządzającej wypłatę zaopatrzenia, o wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo

do zaopatrzenia lub na jego wysokość, — ciąży na osobie otrzymującej zaopatrzenie lub na jej ustawowym przedstawicielu. W związku z tym decyzje o przyznaniu zaopatrzenia sporządza się na urzędowych formularzach, zawierających odpowiednie objaśnienia.

§ 29. (1) W braku ustawowego przedstawiciela dla osoby uprawnionej do zaopatrzenia, w stosunku do której zachodzi potrzeba ustanowienia takiego przedstawiciela, Minister Skarbu może zarządzić wypłatę całości lub części zaopatrzenia do czasu przedłożenia dowodu ustanowienia ustawowego przedstawiciela — do rąk osoby, która nad osobą uprawnioną sprawuje faktyczną opiekę.

(2) Faktyczne sprawowanie opieki nad osobą uprawnioną do zaopatrzenia stwierdza właściwa ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby powiatowa władza administracji ogólnej, dowód zaś choroby umysłowej osoby uprawnionej do zaopatrzenia stanowi orzeczenie lekarza urzędowego.

(3) Zarządzenie, przewidziane w ust. (1), może być przez Ministra Skarbu każdej chwili cofnięte bez podania powodów.

§ 30. Zwrot kwot nienależnie pobranych tytułem zaopatrzenia (art. 13) następuje przez potrącenie z bieżącego zaopatrzenia zasadniczego do wysokości $\frac{1}{5}$ tego zaopatrzenia, co nie wyłącza we wszystkich przypadkach poszukiwania należności w drodze sądowej z majątku lub z innych dochodów osoby obowiązanej do zwrotu.

§ 31. W przypadkach wynikających z art. 14 ust. (4) zmianę wymiaru zaopatrzenia zarządza z urzędu właściwa izba skarbową.

§ 32. (1) Zwrot kosztów pogrzebu osoby zmarłej, określonej w art. 5 ust. (1) lit. a), przyznaje i koszty te wypłaca właściwa izba skarbową.

(2) Osoba, ubiegająca się o zwrot kosztów pogrzebu, powinna wnieść do władzy, oznaczonej w ust. (1), podanie i dołączyć do niego następujące dowody:

1) świadectwo śmierci osoby określonej w art. 5 ust. (1) lit. a), — oraz

2) rachunek kosztów pogrzebu, wystawiony na nazwisko osoby ubiegającej się o ich zwrot, a gdyby opiewał na nazwisko innej osoby — nadto zaświadczenie właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby zmarłej zarządu gminnego (miejskiego), stwierdzające fakt pokrycia przez osobę ubiegającą się kosztów pogrzebu.

(3) Jeżeli kilka osób ubiega się o zwrot kosztów pogrzebu — zwracaną kwotę dzieli się między te osoby w stosunku do poniesionych wydatków i zaciągniętych zobowiązań, związanych z pogrzebem osoby zmarłej.

§ 33. (1) Osobie uprawnionej do zaopatrzenia na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P.

Nr 3, poz. 8), jeżeli odpowiada warunkom do zaopatrzenia na zasadzie ustawy, służy to zaopatrzenie bez obowiązku zgłaszania ponownie roszczeń do zaopatrzenia.

(2) W przypadkach przewidzianych w art. 8 ust. (3), jeżeli osoba określona w art. 5 ust. (1) otrzymała zaopatrzenie z dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r., — kumulacja zaopatrzeń następuje z pierwszym dniem miesiąca następującego po wejściu w życie ustawy.

(3) Sumę zaopatrzenia wdowiego łącznie z zaopatrzeniem sierocym bądź sumę zaopatrzenia sierociego, które przyznane były na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. do wysokości 80% zaopatrzenia zmarłego, — podwyższa się do 100% zaopatrzenia zasadniczego zmarłego od pierwszego dnia miesiąca następującego po wejściu w życie ustawy, — jeżeli osoby określone w art. 5 ust. (1) lit. b) odpowiadają warunkom przewidzianym w ustawie.

(4) Osoba, wymieniona w ust. (1), która pragnie otrzymać dodatek rodzinny (art. 6 ust. (2)), powinna wnieść do Ministerstwa Skarbu podanie o przyznanie dodatku, dołączając do podania wymagane dowody (§§ 20 — 22).

§ 34. Osobie, której wymierzono zaopatrzenie na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 8), a która po przyznaniu jej tego zaopatrzenia przesiedliła się do innej klasy miejscowości, — służy zaopatrzenie od pierwszego dnia miesiąca następującego po wejściu w życie ustawy, tj. od dnia 1 września 1937 r. w wymiarze określonym przy uwzględnieniu przepisu art. 6 ust. (3).

IV. Ubezpieczenie.

§ 35. (1) Osoba odznaczona, odpowiadająca warunkom art. 14 ust. (1), ma prawo ubezpieczyć na koszt własny członków swojej rodziny na wypadek choroby i macierzyństwa za ogólną opłatą miesięczną w wysokości 3 zł.

(2) Osoba odznaczona, odpowiadająca warunkom art. 14 ust. (5), ma prawo ubezpieczyć na koszt własny siebie i członków swojej rodziny na wypadek choroby i macierzyństwa za ogólną opłatą miesięczną w wysokości 3 zł 50 gr.

§ 36. Instytucją właściwą do ubezpieczenia na podstawie § 35 jest ubezpieczalnia społeczna, w której okręgu znajduje się stałe miejsce zamieszkania osoby odznaczonej.

(2) Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego instytucją właściwą do ubezpieczenia na podstawie § 35 jest ogólnomięscowa kasa chorych, w której okręgu znajduje się stałe miejsce zamieszkania osoby odznaczonej.

§ 37. Członkami rodziny w rozumieniu § 35 są: małżonek(a), dzieci ślubne (prawne), uprawnione (legitymowane), przysposobione (przybrane) i nieślubne w wieku do ukończonych

lat 18, jeżeli natomiast dzieci uczęszczają do szkoły publicznej, albo kształcą się zawodowo, bądź wskutek ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby nie mogą zarabiać na swoje utrzymanie — do ukończonych lat 24, oraz rodzice — jeżeli:

- 1) zamieszkują we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą odznaczoną,
- 2) są wyłącznie i całkowicie przez nią utrzymywane — oraz
- 3) nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

§ 38. Osoba odznaczona i członkowie jej rodziny ubezpieczeni w myśl §§ 35 — 37 mają prawo do pomocy leczniczej i położniczej w zakresie przewidzianym ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) dla osób obowiązkowo ubezpieczonych i członków ich rodzin.

§ 39. Celem przystąpienia do ubezpieczenia osoba odznaczona składa instytucji właściwej (§ 36) pisemne zgłoszenie z wymienieniem osób, które mają być ubezpieczone.

§ 40. (1) Osoba odznaczona, która zgłasza do ubezpieczenia członków rodziny (§ 35 ust. (1)), powinna przedstawić dowód stwierdzający przyznanie jej zaopatrzenia.

(2) Osoba odznaczona, która zgłasza do ubezpieczenia siebie i członków swojej rodziny (§ 35 ust. (2)), powinna przedstawić:

1) oryginał lub odpis dowodu nadania jej Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości — oraz

2) zaświadczenie powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na stałe miejsce zamieszkania osoby odznaczonej, że jej dochód miesięczny ze wszelkich źródeł nie przekracza łącznie dwukrotnej kwoty, określonej w art. 6 ust. (1) i (2).

§ 41. Opłatę za ubezpieczenie należy wpłacać do instytucji właściwej (§ 36) za każdy miesiąc z góry, najpóźniej do dnia 10 każdego miesiąca.

§ 42. (1) Ubezpieczenie rozpoczyna się od dnia wpłacenia pierwszej opłaty.

(2) Prawo do pomocy leczniczej i położniczej powstaje po upływie dni 14 ubezpieczenia, a przed tym terminem tylko w nagłych wypadkach.

(3) Prawo do pomocy leczniczej i położniczej ustaje z dniem ustania ubezpieczenia.

(4) Przepis ust. (3) nie uchyła obowiązku dalszego udzielania pomocy leczniczej i położniczej, przysługującej na skutek okoliczności, powstałych przed dniem ustania ubezpieczenia — z wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 46.

§ 43. Jeżeli ubezpieczony zmieni stałe miejsce zamieszkania — ma prawo przeniesienia swego ubezpieczenia, bez przerywania ubezpieczenia, do instytucji właściwej (§ 36) ze względu na nowe stałe miejsce zamieszkania.

§ 44. (1) Ubezpieczenie członków rodziny osoby odznaczonej (§ 35 ust. (1)) ustaje, z za-

strzeżeniem ust. (2), w razie zgaśnięcia lub zawieszenia prawa do zaopatrzenia osoby odznaczonej.

(2) W przypadku śmierci osoby odznaczonej ubezpieczenie członków jej rodziny trwa nadal na warunkach dotychczasowych, jeżeli zamieszkują we wspólnym gospodarstwie domowym oraz nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia — i ustaje w odniesieniu do każdego członka rodziny w razie zgaśnięcia lub zawieszenia prawa do zaopatrzenia tego członka rodziny.

(3) Ubezpieczenie ustaje z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiło zgaśnięcie lub zawieszenie prawa do zaopatrzenia.

§ 45. (1) Ubezpieczenie osoby odznaczonej i członków jej rodziny (§ 35 ust. (2)) ustaje wskutek:

1) skazania osoby odznaczonej prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych — z końcem tego miesiąca, w którym zapadł wyrok,

2) utraty przez osobę odznaczoną prawa do Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości z innej przyczyny, aniżeli na podstawie wyroku sądowego — z końcem miesiąca, w którym utrata tego prawa nastąpiła,

3) osiągnięcia przez osobę odznaczoną miesięcznego dochodu ze wszelkich źródeł, przewyższającego łącznie dwukrotną kwotę, określoną w art. 6 ust. (1) i (2) — z końcem tego miesiąca, w którym dochód taki osiągnięto.

(2) W przypadku śmierci osoby odznaczonej ubezpieczenie członków jej rodziny trwa nadal na warunkach dotychczasowych — z zastrzeżeniem ust. (3) — jeżeli zamieszkują we wspólnym gospodarstwie domowym, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, a nadto w odniesieniu do dzieci — jeżeli nie przekroczyły wieku określonego w § 37, i ustaje w razie osiągnięcia przez członków rodziny dochodu, przewyższającego łącznie dwukrotnie kwotę, określoną w art. 6 ust. (1) i (2). Ubezpieczenie ustaje z końcem tego miesiąca, w którym dochód taki osiągnięto.

(3) W przypadku przewidzianym w ust. (2) ogólna opłata za ubezpieczenie wynosi 3 zł miesięcznie.

§ 46. Ubezpieczenie osoby odznaczonej i członków jej rodziny (§ 35) ustaje także poza przypadkami, określonymi w §§ 44 i 45:

1) wskutek pisemnego oświadczenia o wystąpieniu z ubezpieczenia — z końcem tego miesiąca, w którym złożone zostało oświadczenie,

2) w razie zalegania z opłatą za ubezpieczenie za dwa miesiące — z końcem drugiego miesiąca.

§ 47. Powiatowa władza administracji ogólnej obowiązana jest udzielić instytucji właściwej (§ 36) informacji o dochodach ze wszelkich źródeł osób ubezpieczonych w myśl §§ 35 — 37.

§ 48. Przepisy art. 28 i art. 117 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) nie odnoszą się do osób ubezpieczonych w myśl §§ 35 — 37.

§ 49. Osoba odznaczona i członkowie jej rodziny ubezpieczeni na koszt własny na podstawie rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1936 r. w sprawie wykonania art. 5 ust. (1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 337), jeżeli odpowiadają warunkom rozporządzenia niniejszego — przechodzą do ubezpieczenia unormowanego rozporządzeniem niniejszym bez obowiązku ponownego zgłaszania do ubezpieczenia.

V. Leczenie i opieka.

§ 50. Leczenie na koszt Skarbu Państwa osoby odznaczonej, odpowiadającej warunkom art. 14 ust. (1), obejmuje opiekę lekarską, pomoc położniczą, leczenie w zakładzie, lekarstwa oraz środki lecznicze, pomocnicze i opatrunkowe w zakresie przewidzianym ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) dla osób obowiązkowo ubezpieczonych na wypadek choroby i macierzyństwa, z tym jednak zastrzeżeniem, że granice okresu leczenia udzielanego osobom obowiązkowo ubezpieczonym nie mają zastosowania do osoby odznaczonej.

§ 51. Jeżeli osoba odznaczona (§ 50) jest obowiązkowo ubezpieczona na wypadek choroby i macierzyństwa, ma prawo do leczenia na koszt Skarbu Państwa po wyczerpaniu okresu świadczeń, przewidzianego dla osób obowiązkowo ubezpieczonych.

§ 52. W przypadku przewidzianym w art. 14 ust. (6) sierota może być umieszczona na koszt Skarbu Państwa w zakładzie opiekuńczym, jeżeli służy jej prawo do zaopatrzenia.

§ 53. W przypadku przewidzianym w art. 14 ust. (3) niedołęstwo lub ułomność, powodujące nieodzowną potrzebę stałej opieki, stwierdza na zarządzenie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej komisja lekarska II instancji dla funkcjonariuszów państwowych; Komisja ta stwierdza także na zarządzenie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej chorobę umysłową, jeżeli choroba ta nie została stwierdzona w prawomocnym orzeczeniu sądu.

§ 54. Decyzje w sprawie umieszczenia na koszt Skarbu Państwa osoby odznaczonej lub sieroty w zakładzie opiekuńczym lub w zakładzie dla umysłowo chorych wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej.

§ 55. Władza, zarządzająca umieszczenie osoby odznaczonej na koszt Skarbu Państwa w zakładzie opiekuńczym lub w zakładzie dla umysłowo chorych, obowiązana jest niezwłocznie zawiadomić izbę skarbową, wypłacającą zaopatrzenie,

nie, o dniu umieszczenia tej osoby oraz o dniu opuszczenia przez tę osobę zakładu lub śmierci w zakładzie.

VI. Przepisy końcowe.

§ 56. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc:

1) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 maja 1936 r., wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów oraz Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 305);

2) rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1936 r. w sprawie wykonania art. 5 ust. (1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 337).

Poz. 28. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 stycznia 1938 r. o czynnościach rozrachunkowych związanych z obrotem towarowym polsko-tureckim.

Poz. 29. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 11 stycznia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany załącznika A do „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych“.

Poz. 30. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 stycznia 1938 r. o wypuszczeniu III serii 4% państwowej renty złotej.

Poz. 31. Oświadczenie rządowe z dnia 19 listopada 1937 r. w sprawie przystąpienia Estonii, Turcji, Kostaryki, Egiptu, Czechosłowacji i Islandii do protokołu z dnia 6 listopada 1936 r. dotyczącego przepisów o akcji wojennej łodzi podwodnych.

z 28 stycznia   Nr 5   Rok 1938

Poz. 32. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1937 r. o znakach wojska i marynarki wojennej *).

Na podstawie art. 63 ust. (1) ustawy konstytucyjnej oraz zgodnie z dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 maja 1936 r. o sprawowaniu zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi i organizacji naczelnych władz wojskowych w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 286) postanawiam co następuje:

*) W wyjątkach; wzorów nie przedrukowano.

Art. 1. Znakami wojska i marynarki wojennej są:

a) w wojsku: sztandar, flaga i szachownica lotnicza;

b) w marynarce wojennej: bandera wojenna, znak dowódcy okrętu i proporzec marynarki wojennej; statki powietrzne i porty lotnictwa marynarki wojennej używają znaków wojska.

Art. 2. Poza wymienionymi w art. 1 znakami wojska i marynarki wojennej stosuje się:

a) w wojsku: oznaczenia wojskowe (odróżnienia i wyróżnienia), do których zalicza się proporce i buńczuki, znaki dowódców, znaki oddziałowe, chorągiewki, płomienie itp.;

b) w marynarce wojennej: oznaczenia marynarki wojennej, do których zalicza się flagi i proporcezyki dowódców oraz inne flagi i proporcezyki.

Art. 5. Nazwa „sztandar“ i „bandera wojenna“ oraz wzór tych znaków, ustalony w dekreście niniejszym, przysługuje wyłącznie znakom używanym przez wojsko i marynarkę wojenną.

Art. 6. Ustalone w dekreście niniejszym lub w przepisach na jego podstawie wydanych znaki wojska i marynarki wojennej korzystają z ochrony przewidzianej ustawowo dla godeł państwowych.

Art. 7. Sztandar jest widomym znakiem uosabiającym Państwo Polskie; jest symbolem najwyższych wartości ducha i ciała, których Polska wymaga od swych żołnierzy.

Art. 8. (1) Prawo do posiadania sztandaru służy formacjom liniowym wojska, liniowym oddziałom lądowym marynarki wojennej oraz szkołom kształcącym na oficerów służby stałej lub podoficerów zawodowych.

(2) Sztandary nadaje Prezydent Rzeczypospolitej jako Zwierzchnik Sił Zbrojnych na wniosek Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 16. Rozróżnia się następujące flagi wojska:

a) flaga wojskowych statków żeglugi śródlądowej,

b) flaga wojskowych portów lotniczych oraz wojskowa flaga balonowa.

Art. 19. (1) Do oznaczenia wojskowych samolotów i balonów służy szachownica lotnicza (wzór Nr 6).

(2) Szachownica lotnicza jest to kwadrat podzielony na cztery równe pola, z których lewe górne i prawe dolne są barwy czerwonej z obwódką białą, a pozostałe — barwy białej z obwódką czerwoną. Stosunek obwódek do pola wynosi 1 : 5.

Art. 20. Polska bandera wojenna uosabia Państwo Polskie. Jest ona symbolem najwyż-

szych wartości ducha i ciała, których Ojczyzna wymaga od swej marynarki wojennej. Podniesiona na właściwym miejscu na okręcie lub na statku wcielonym do marynarki wojennej, jest widomym znakiem przynależności okrętu lub statku do Polskiej Marynarki Wojennej.

Art. 21. Prawo do posiadania bandery wojennej służy okrętom oraz statkom wcielonym do marynarki wojennej.

Art. 23. (1) Znak dowódcy okrętu (wzór Nr. 8) służy dla oznaczenia okrętu lub statku wcielonego do marynarki wojennej, będącego w kampanii i pozostającego pod dowództwem oficera marynarki wojennej.

Art. 24. (1) Proporzec marynarki wojennej (wzór Nr 9) jest to płat tkaniny o barwach państwowych w kształcie prostokąta.

Art. 25. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 980), zmienionym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 629), ustawą z dnia 14 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 246) i ustawą z dnia 3 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 111) wprowadza się zmiany następujące:

a) uchyla się art. 6 — 11 i ust. ost. art. 26;

b) tytuł rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach i pieczęciach“;

c) tytuł III otrzymuje oznaczenie: „Tytuł III. Flagi i bandery“.

Art. 26. Wprowadzone przed wejściem w życie dekretu niniejszego znaki wojska i marynarki wojennej (chorągwie i sztandary oddziałów wojskowych), jak również wizerunki orła państwowego na nich nie ulegają zmianie.

Art. 27. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 28. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 31 stycznia   Nr 6   Rok 1938

Poz. 33. Ustawa z dnia 11 stycznia 1938 r. o izbach lekarsko-dentystycznych.

Poz. 34. Ustawa z dnia 15 stycznia 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o wywłaszczaniu na cele kolejowe.

Poz. 35. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1938 r. o ustaleniu właściwości terytorialnej i siedzib izb skarbowych.

Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 80, poz. 499) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustala się właściwość terytorialną izb

skarbowych oraz oznacza się ich siedziby zgodnie z wykazem, dołączonym do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawie unormowanej rozporządzeniem niniejszym.

Załącznik do rozp. Rady Min. z dnia 22 stycznia 1938 r. (poz. 35).

L. p.	N A Z W A	Siedziba	Właściwość terytorialna
1.	Izba Skarbowa w Białymstoku	Białystok	województwo białostockie
2.	" " Brześciu n. B.	Brześć n. B.	" poleskie
3.	" " Grudziądzu	Grudziądz	" pomorskie
4.	" " Kielcach	Kielce	" kieleckie
5.	" " Krakowie	Kraków	" krakowskie
6.	" " Lublinie	Lublin	" lubelskie
7.	" " Lwowie	Lwów	" lwowskie i tarnopolskie
8.	" " Łodzi	Łódź	" łódzkie
9.	" " Łucku	Łuck	" wołyńskie
10.	" " Nowogrodzku	Nowogródek	" nowogrodzkie
11.	" " Poznaniu	Poznań	" poznańskie
12.	" " Stanisławowie	Stanisławów	" stanisławowskie
13.	" " Grodzka w Warszawie	Warszawa	miasto Warszawa
14.	" " Okręgowa w Warszawie	"	województwo warszawskie
15.	" " w Wilnie	Wilno	" wileńskie

Poz. 36. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 stycznia 1938 r. o wprowadzeniu w życie na pewnych obszarach Państwa niektórych przepisów ustawy o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec.

Na podstawie art. 15 ust. (3) ustawy z dnia 5 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 349) oraz w związku z ustawą śląską z dnia 15 czerwca 1936 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. Śl. Nr 16, poz. 28) zarządzam co następuje:

§ 1. Przepis art. 6 — 11, 12 ust. (1) pkt 1 i ust. (2) ustawy z dnia 5 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 349) wchodzi w życie:

- 1) w zastosowaniu do bydła na obszarze:
  - gmin: Chodów, Gruszów, Igołomia, Iwanowice, Klimontów, Kowala, Kozłów, Książ Wielki, Michałowice, Niedźwiedź, Nieszków, Pałecznicza, Raclawice, Rzeżuśnia, Szreniawa, Tczyca, Wawrzyńczyce, Wielko-Zagórze, Miechów, Proszowice i Słomniki w powiecie miechowskim,
  - gmin: Obrazów, Samborzec, Sandomierz i Zawichost w powiecie sandomierskim,
  - gmin: Łubnice i Pacanów w powiecie stopnickim oraz
  - gmin: Koziegłowy, Koziegłówki, Pińczyce i Rudnik Wielki w powiecie zawierciańskim — w województwie kieleckim;
  - miasta Lublina — w województwie lubelskim;
  - gmin: Brudzew, Ceków, Chocz, Koźminek, Strzałków i Zbiersk w powiecie kaliskim,

gmin: Ciężen, Golina, Łądek, Młodojewo i Sławoszewek w powiecie konińskim,

gmin: Babice, Bełdów, Brużycza-Wielka, Lućmierz i Puczniew w powiecie łódzkim oraz

gmin: Gruszczyce, Szadek, Zadzim i Złoczew w powiecie sieradzkim — w województwie łódzkim;

gminy Darewo w powiecie baranowickim, gmin: Howeżna, Hrycewice, Kleck, Siniawka i Zaostrowieche w powiecie nieświeskim oraz

gmin: Korelicze, Kuszelewo, Nowogródek, Poczapowo i Rajca w powiecie nowogrodzkim — w województwie nowogrodzkim;

powiatów: chojnickiego i lubawskiego — w województwie pomorskim;

powiatów: czarnkowskiego i obornickiego oraz

gmin: Gębice, Kruszwica (wiejskiej i miejskiej), Strzelno-Południe, Strzelno i Trzemeszno (wiejskiej i miejskiej) w powiecie mogileńskim — w województwie poznańskim;

powiatu lublinieckiego — w województwie śląskim;

powiatu gostynińskiego, gminy Jednorożec w powiecie przesnyskim oraz

gmin: Lubania, Regnów i Stara Wieś w powiecie rawsko-mazowieckim — w województwie warszawskim;

gmin: Leonpol i Miory w powiecie brasławskim,

gminy Plissa w powiecie dziśnieńskim,

gminy Dunilowice w powiecie postawskim, gmin: Wiszniew i Żodziszki w powiecie wilejskim oraz

miasta Wilno — w województwie wileńskim;

2) w zastosowaniu do trzody chlewnej na obszarze:

powiatu wysoko-mazowieckiego — w województwie białostockim;

gmin: Obrazów, Samborzec, Sandomierz i Zawichost w powiecie sandomierskim — w województwie kieleckim;

powiatów: myślenickiego i wadowickiego — w województwie krakowskim;

powiatu mościskiego — w województwie lwowskim oraz

powiatu lublinieckiego — w województwie śląskim;

3) w zastosowaniu do owiec na obszarze:

powiatów: łomżyńskiego i wysoko-mazowieckiego — w województwie białostockim;

gmin: Obrazów, Samborzec, Sandomierz i Zawichost w powiecie sandomierskim — w województwie kieleckim;

powiatów: krośnieńskiego, leskiego i turczańskiego — w województwie lwowskim;

gmin: Dobromyśl i Ostrów w powiecie baranowickim,

gmin: Dokudowo i Iwie w powiecie lidzkim oraz

gminy Byteń w powiecie słonimskim — w województwie nowogrodzkim;

gminy Rzeczyca w powiecie rawsko-mazowieckim — w województwie warszawskim;

gminy Słoboda Zośniańska w powiecie postawskim oraz

gmin: Gierwiaty, Niemenczyn i Worniały w powiecie wileńsko-trockim — w województwie wileńskim.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1938 r.

z 5 lutego   Nr 7   Rok 1938

Poz. 37. Konwencja Międzynarodowa dotycząca zwalczania handlu kobietami pełnoletnimi, podpisana w Genewie dnia 11 października 1933 r. (Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 18 marca 1937 r. — Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 164).

Poz. 38. Oświadczenie rządowe z dnia 29 stycznia 1938 r. w sprawie złożenia przez Polskę i inne państwa dokumentów ratyfikacyjnych oraz zgłoszenia przystąpienia do konwencji międzynarodowej z dnia 11 października 1933 r. dotyczącej zwalczania handlu kobietami pełnoletnimi.

Poz. 39. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1938 r. o zmianie granic powiatów: ostrowskiego, kępińskiego i krotoszyńskiego w województwie poznańskim.

Poz. 40. Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 17 grudnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie utworzenia bezzwrotnych stypendiów dla studentów szkół wyższych.

Poz. 41. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 stycznia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie ustalenia podstawowej ceny za spirytus na kampanię 1937/38 r.

Poz. 42. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 stycznia 1938 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 10 listopada 1937 r. o wykonywaniu nadzoru oraz bezpośredniego dozoru nad kotłami parowymi.

Poz. 43. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 stycznia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o zmianie przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika.

Poz. 44. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 stycznia 1938 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 31 października 1933 r. o pieczęciach notariuszów i organów izb notarialnych.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 31 stycznia Nr 24 Rok 1938

Poz. 16. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 stycznia 1938 r. o wartości jednego grama czystego złota.

z 1 lutego Nr 25 Rok 1938

Poz. 17. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28 stycznia 1938 r. w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-tureckiego.

z 3 lutego Nr 26 Rok 1938

Poz. 18. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 28 stycznia 1938 r. w sprawie umorzenia 4-ej raty 5% Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.

Poz. 19. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych oraz Skarbu z dnia 25 stycznia 1938 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstwa „Zakłady Przemysłu Lnianego Krosno S. A.” w Krośnie (Małopolska).

z 4 lutego Nr 27 Rok 1938

Poz. 20. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1938 r. o wyznaczeniu terminów zebrań wyborczych i pierwszego zebrania pełnomocników w Piotrkowskim Towarzystwie Kredytowym Miejskim.

z 5 lutego Nr 28 Rok 1938

Poz. 21. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 stycznia 1938 r. o wyznaczeniu terminów zebrań wyborczych i pierwszego zebrania pełnomocników w Kieleckim Towarzystwie Kredytowym Miejskim.

III. Inne wydawnictwa.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu

Nr 26 z dnia 11 października 1937 r.

Poz. 811.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 5 października 1937 r. L. D. V. 9945/1/37 w sprawie egzekucji i ulg w związku z klęskami żywiołowymi.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) i wszystkich urzędów skarbowych.

Przy sposobności dokonywanych ze strony Ministerstwa Skarbu inspekcji zauważono, że niektóre izby i urzędy skarbowe pomimo udzielonych im pouczeń i wyjaśnień, w wielu wypad-

kach stosują w niewłaściwy sposób przepisy o ulgach podatkowych na skutek klęsk żywiołowych, zawarte w cz. IV rozp. Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250).

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu poleca ściśle stosować się do wskazówek zawartych:

a) w okólniku z dnia 22 lipca 1937 r. L. D. V. 28031/3/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 20, poz. 702) i raz jeszcze zwraca uwagę, że przy ustalaniu strat, spowodowanych u rolników klęskami żywiołowymi, należy przychód z gospodarstw rolnych z trzech ostatnich lat nieklęskowych i przychód z roku klęski obliczać jednakowo na podstawie cen z okresu szacunku (§ 122 ust. 3 rozp. Min. Skarbu z dnia 31 marca 1937 r.);

b) w okólniku z dnia 24 lipca 1937 r. L. D. V. 28289/3/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 20, poz. 703), przy czym poleca podania o ulgi z powodu klęsk żywiołowych rozpatrywać bezzwłocznie, nie dopuszczając do tworzenia się pod tym względem jakichkolwiek zaległości. Zarazem Ministerstwo Skarbu zwraca ponownie uwagę urzędów skarbowych, że w razie, gdy klęska żywiołowa w mniej więcej jednakowym stopniu dotknęła gospodarstwa rolne danej gminy lub gromady, dostatecznym jest, w myśl przepisów § 120 rozp. Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r., przy ustalaniu strat zbadanie stanu faktycznego w 2 — 3 gospodarstwach w danej gromadzie (gminie). Urzędy skarbowe powinny jak najszerzej korzystać z przepisów wyżej powołanego § 120.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu zauważa, że w myśl postanowień ust. 2 § 5 rozp. Ministra Skarbu z dnia 13 lipca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 402) i zgodnie z wyjaśnieniem, podanym w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 20 stycznia 1936 r. L. D. V. 30140/3/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 3, poz. 97), przyznanie ulg w państwowym podatku gruntowym z powodu klęsk żywiołowych pociąga za sobą z urzędu zastosowanie dla poszkodowanych klęską płatników odpowiednich ulg w nadzwyczajnej daninie majątkowej.

Mając na uwadze, że płatnicy podatku gruntowego posiadają zazwyczaj, poza podatkiem gruntowym i nadzwyczajną daniną majątkową za bieżący okres podatkowy, inne jeszcze zaległości w podatkach państwowych oraz w należnościach wierzycieli obcych, a przymusowe ściąganie tych należności przed nowymi zbiorami, w przypadkach, gdy płatnicy zostali dotknięci klęskami żywiołowymi w znaczniejszych rozmiarach, mogłoby, wobec osłabionej zdolności płatniczej, zagrazić niejednokrotnie ich egzystencji gospodarczej, Ministerstwo Skarbu wskazuje na konieczność stosowania, w odniesieniu do tych płatników, umiarkowanej polityki egzekucyjnej również jeżeli chodzi o ściąganie zaległości nie objętych ulgami z tytułu klęsk żywiołowych.

W szczególności Ministerstwo Skarbu poleca w przypadkach, gdy poniesione szkody i straty z powodu klęski żywiołowej (w 1937 r. szczególnie klęski posuchy) przekraczają 40% normalnego przychodu:

1) przyznawać wymienionym płatnikom na ich prośby, jeżeli chodzi o zaległości w podatkach państwowych nieobjęte ulgami z § 116 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r., odpowiednie ulgi w spłacie tych zaległości w ramach istniejących przepisów lub poddawać rewizji już przyznane ulgi, kierując się przy tym okolicznością, że w okresie do następnych żniw zdolność płatnicza poszkodowanych klęskami jest ograniczona,

2) natomiast, o ile chodzi o egzekucję należności obcych wierzycieli należy korzystać z przepisów § 34 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych w szczególności zaś zawieszać egzekucję do dnia 31 sierpnia następnego roku (tj. do okresu poźniwego).

Jeżeli chodzi o ulgi z tytułu klęsk żywiołowych w państwowym podatku dochodowym (w związku z klęskami zaszły w roku 1937 ulgi mogą być stosowane do podatku dochodowego na rok 1937) Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę na przepis ustępu drugiego art. 38 ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz § 47 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, zalecając stosowanie ulg z tego przepisu w tych wszystkich przypadkach, gdy zachodzą okoliczności w tym przepisie przewidziane.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
(—) Dr J. Lubowicki.

Nr 32 z dnia 10 grudnia 1937 r.

Poz. 917.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 30 listopada 1937 r. L. D. V. 29644/3/37 wyjaśniający zakres kompetencji urzędów skarbowych w sprawach umorzeń z powodu klęsk żywiołowych podatku gruntowego dla uczestników podatkowych jednostek zbiorowych.

Do

wszystkich Izb i Urzędów Skarbowych na obszarze województw centralnych i wschodnich.

Odpowiadając na zapytanie niektórych Izb Skarbowych, Ministerstwo Skarbu udziela następujących wyjaśnień:

Na podstawie § 16 ust. (2) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250) uczestnicy podatkowych jednostek zbiorowych traktowani są na równi z płatnikami państwowego podatku gruntowego. Gdy zaś na podstawie § 102 rozporządzenia wykonawczego do Ordynacji podatkowej mogą urzędy skarbowe umarzać podatki państwowe do wysokości 500 zł dla każdego płatnika w ciągu roku, a z mocy § 124 rozporządzenia Ministra Skarbu o wymiarze i poborze państwowego podatku gruntowego uprawnienie to przysługuje urzędom skarbowym w stosunku do

umorzeń podatku gruntowego z powodu klęsk żywiołowych — to tym samym urzędy skarbowe mają prawo umarzać podatek gruntowy do wysokości 500 zł dla każdego uczestnika podatkowej jednostki zbiorowej.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
(—) Dr J. Lubowicki.

Nr 1 z dnia 10 stycznia 1938 r.

Poz. 25.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 31 grudnia 1937 r. L. D. V. 13032/1/37 w sprawie odroczenia terminu zaświadczenia ksiąg gospodarczych właścicieli nieruchomości budynkowych.

Do

wszystkich izb skarbowych, Iłrządu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) i wszystkich urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu przesuwając przewidziany § 82 rozp. wyk. do ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr. 35, poz. 270) termin poświadczenia ksiąg gospodarczych właścicieli nieruchomości budynkowych (§ 80 tegoż rozp. wyk.), zakładanych na okres rachunkowy (rok obrotowy) 1938 r., do dnia 1 lutego 1938 r.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
(—) Dr J. Lubowicki.

IV. Orzecznictwo.

**Przedruki ze „Zbioru Wyroków N.T.A.”
dział A, rocznik XV rok 1937.**

Nr 1423A.

- 1) Żądanie przeprowadzenia tajnego głosowania, przewidziane w § 14 (4) regulaminu wyborczego do rad gromadzkich na obszarze województw krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego (poz. 760/1934 Dz. Ust.), nie może być skutecznie złożone na piśmie lub zgłoszone po rozpoczęciu jawnego głosowania w trybie § 15 (1) tego regulaminu.
- 2) Okoliczność, że przewodniczący komisji wyborczej przy wyborach do rad gromadzkich nie ogłosił zebraniem ważnie zgłoszonych kandydatur, jak tego wymaga § 14 ust. 1 regulaminu wyborczego, może powodować unieważnienie wyborów przeprowadzonych w głosowaniu jawnym, w szczególności, jeżeli przez to zaniechanie utrudniono wyborcom zgłoszenie na czas żądania przeprowadzenia tajnego głosowania (§ 14 ust. 3 i 4).
- 3) Z powołanego regulaminu nie wynika, by głosowanie mogło się rozpocząć ważnie jedynie po formalnym ogłoszeniu o jego rozpoczęciu się przez przewodniczącego komisji wyborczej. (Tezy).

(Wyrok z 15 października 1937 l. rej. 2742/35).

Nr 1424A.

1) Przez użyte w § 11 (1) rozporządzenia w sprawie regulaminu wyborczego do rad gromadzkich na obszarze województw krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego z 18 września 1934 poz. 760 Dz. Ust. określenie „w ciągu dnia następnego po ogłoszeniu wyborów” rozumieć należy ten okres doby, w którym według miejscowych zwyczajów i stosownie do pory roku trwają normalne zajęcia dzienne mieszkańców.

2) Wynikające z tego samego przepisu prawo wyborców do zgłaszania w ciągu dnia następnego po dniu ogłoszenia przez wójta wyborów (§ 8 ust. 2) kandydatów na radnych gromadzkich oraz kandydatów na zastępców radnych gromadzkich nie może być w ogłoszeniu tym ograniczone do pewnej ilości godzin, stanowiących tylko część dnia w rozumieniu wyżej określonym. (Tezy).

(Wyrok z 15 października 1937 l. rej. 2743/35).

Nr 1425A.

Przepis § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 24 kwietnia 1924 poz. 404 Dz. Ust. nie uprawnia władzy do uznania za wygasłe roszczenia o zwrot kosztów z tytułu świadczeń na opiekę społeczną w razie przekroczenia terminu porządkowego dla rozpoczęcia dochodzenia w sprawie ustalenia gminy, zobowiązanej do opieki trwałej. (Teza).

(Wyrok z 15 października 1937 l. rej. 2958/36).

Nr 1427A.

Decyzja władzy budowlanej, zawierająca pozwolenie na budowę, może się w stosunku do sąsiada

osoby, wnoszącej o wzmiankowane pozwolenie, uprawomocnić, jeśli zostanie temuż sąsiadowi ogłoszona lub doręczona na piśmie. (Teza).

(Wyrok z 27 października 1937 l. rej. 2409/35).

Nr 1428A.

W przypadkach, gdy w wykazie imiennym nie ustalono ściśle obszaru bądź granic gruntów, podanych przymusowemu wykupowi, wymienienie w tymże wykazie pewnej nieruchomości, wchodzącej w ogólny stan posiadania danej osoby, nie przesądza jeszcze poddania obowiązкови parcelacyjnemu gruntów z tej właśnie nieruchomości. (Teza).

(Wyrok z 28 października 1937 l. rej. 1811/37).

Nr 1430A.

1) Decyzja powiatowej władzy administracji ogólnej, nakazująca czasowe zajęcie cudzej nieruchomości, nie jest ostateczna w administracyjnym toku instancyj (art. 52 § 1 prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym poz. 776/1934 Dz. Ust.).

2) Zakreślenie przez władzę terminu dla dokonania pewnych robót i niemożność uzyskania potrzebnych dla tych robót nieruchomości w drodze dobrowolnego porozumienia nie stanowią nagłej potrzeby, będącej jednym z warunków art. 52 § 1 prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym dla uzasadnienia czasowego zajęcia nieruchomości. (Tezy).

(Wyrok z 30 października 1937 l. rej. 6019/35 i 1411/36).

OBRONA PRZECIWPOŻAROWA I PRZECIWLOTNICZO-POŻAROWA

w opracowaniu inż. M. LEWICKIEGO i mgr. praw. M. HŁASKO

praktyczny podręcznik z zakresu prewencji pożarowej i przeciwlotniczej z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych, zalecony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do użytku władz administracji ogólnej rządowej i związków samorządowych.

Do nabycia w cenie 5 zł. u Macieja Hłasko: Warszawa, ul. Łowicka 51 m. 18.